

KONFLIKTY RZECZPOSPOLITEJ W XVII WIEKU.

Państwo z którym RP popadła w konflikt	Data wojny	Data i miejsce zawarcia traktatu	Postanowienia traktatu	Ziemie przyłączone do RP lub utracone
Pierwsza połowa XVII w.				
Szwecja	1600 - 1635	1622 – rozejm w Mittawie 1629 – rozejm w Starym Targu 1635 – rozejm w Sztumskiej Wsi	Do Szwecji zostają przyłączone Inflanty z wyjątkiem tzw. Polskich Inflant i Kurlandii. Granicą polsko – szwedzką zostaje rzeka Dźwina Do Szwecji zostaje przyłączona większa część portów pomorskich i pruskich z wyjątkiem Gdańska, Pucka i Królewca; na handel gdański zostaje nałożone cło Powtórzono postanowienia traktatu w Mittawie. Cofnięto postanowienia układu w Starym Targu	RP traci całe Inflanty po rzekę Dźwinę
Rosja	1609 – 1619 1632 – 1634	1619 – rozejm w Dywilinie 1634 – pokój w Polanowie	Do RP zostaje przyłączone księstwo smoleńskie, siewierskie i czernichowskie; Potwierdził postanowienia traktatu w Dywilinie. Władysław IV Waza zrezygnował z praw do tronu rosyjskiego	Do RP zostaje przyłączone księstwo smoleńskie czernichowskie i siewierskie
Turecja	1620 – 1621	1621 – pokój w Chocimiu	Król Polski zobowiązuje się nie wtrącać w wewnętrzne sprawy Mołdawii i Wołoszczyzny; sułtan turecki zobowiązuje się powstrzymać Tatarów przed napadami na ziemie RP. Granicą zostaje rzeka Dniestr	

Druga połowa XVII w.

Kozacy Powstanie B. Chmielnickiego	1648 – 1654	1649 – ugoda zborowska 1651 – ugoda w Białej Cerkwii 1654 – ugoda w Perejasławiu między Kozakami a carem	Zwiększono rejestr kozacki, Chmielnicki ma zostać hetmanem kozackim a województwa Ukrainie mają zostać połączone Rejestr kozacki został okrojony podobnie jak ziemie Ukrainie Kozacy oddają się pod opiekę cara rosyjskiego i uznają jego zwierzchność	RP traci Ukrainę
Rosja	1654 – 1686	1667 – rozejm w Andruszowie 1686 – pokój Grzymułtowskiego w Moskwie	Wschodnia Ukraina z Kijowem zostaje przyłączona do Rosji (lewobrzeżna) Zachodnia Ukraina ma pozostać przy RP ale ma uzyskać autonomię. Król polski rezygnuje z praw do tronu rosyjskiego. RP traci ziemie przyłączone kosztem Rosji w pierwszej połowie XVII wieku Potwierdza postanowienia rozejmu w Andruszowie	RP traci wschodnią Ukrainę z Kijowem oraz ziemie: smoleńską, siewierską oraz czernichowską
Szwecja - „potop szwedzki”	1655 – 1660	1657 – traktaty welawsko – bydgoskie z Prusami 1660 – pokój w Oliwie	Księstwo Pruskie przestaje być księstwem lennym Polski – otrzymuje suwerenność Szwecja zobowiązuje się do przestrzegania wolności handlu na Bałtyku	RP traci Prusy
Turcja	1672 – 1699	1672 – traktat w Buczaczu 1699 – pokój w Karłowicach	RP traci na rzecz Turcji Podole i Ukrainę; musi również płacić haracz (daninę) sułtanowi. RP odzyskuje Podole i Ukrainę. Nie musi płacić haraczu	